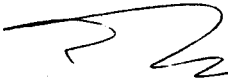

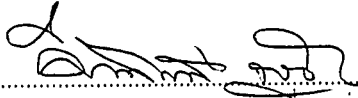
ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานสาธารณสุข ระดับจังหวัด

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางประภาพร บรรยงค์

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สุรนาท ชมะนรงค์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ วีระศักดิ์ จารุชัยนิวัฒน์)

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหา ในการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานสาธารณสุข ระดับจังหวัด 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารงานสาธารณสุข ระดับจังหวัด 3) เพื่อเสนอรูปแบบในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เหมาะสม เพื่อใช้ในการบริหารงานสาธารณสุข ระดับจังหวัด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศสาธารณสุข ในเขตพื้นที่สำนักงานสาธารณสุขเขต 6 ทุกระดับ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ชุดที่ 2 สำหรับผู้ปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สถิติ Chi - Square test

ผลการศึกษา พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน และปัญหา ในการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานสาธารณสุขระดับจังหวัด มีดังนี้

ปัญหาด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล สาเหตุเกิดจากการมีแบบฟอร์มรายงานมากเกินไป แบบฟอร์มเปลี่ยนแปลงบ่อยและซ้ำซ้อน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรกำหนดให้ใช้ระบบเครือข่ายข้อมูลร่วมกัน และกำหนดแบบฟอร์มใช้เก็บข้อมูล สั้น กระทัดรัด ได้ข้อมูลครบถ้วน ปัญหาการรักษาข้อมูล คือ ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างเป็นระบบเนื่องจากมีเอกสารมากเกินไป วัสดุครุภัณฑ์เก็บรักษาข้อมูลไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย เห็นควรให้เก็บข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์หรือดิสเก็ตต์ หากจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นเอกสารควรจำแนกหมวดหมู่ชนิดของข้อมูลให้ชัดเจน ปัญหาการประมวลผลข้อมูล คือ ขาดเครื่องมือใช้ในการประมวลผล ทำให้ไม่

สามารถประมวลผลได้รวดเร็ว และถูกต้อง เห็นควรให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป ปัญหาของการนำเสนอข้อมูล คือ มีเอกสารในการนำเสนอมากเกินไป และผู้บริหารนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์น้อย เห็นควรให้จัดทำเป็นเอกสารและใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการนำเสนอข้อมูล ส่วนปัญหาอุปสรรคทั่วไป คือ ขาดเจ้าหน้าที่ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์

ปัญหาด้านการสนับสนุนนโยบาย การจัดระบบการบริหาร และการจัดองค์การ ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการพัฒนาระบบการส่งต่อข้อมูล/สารสนเทศ โดยจัดให้มีศูนย์สารสนเทศระดับอำเภอและจังหวัด มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์บันทึกข้อมูล รักษาข้อมูล ประมวลผล และนำเสนอข้อมูล แล้วส่งข้อมูลโดยทางโมเด็มหรือแผ่นดิสเก็ตต์ มีผู้รับผิดชอบในศูนย์สารสนเทศ และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2. ความคิดเห็นในการพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานสาธารณสุข ระดับจังหวัด พบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศมีความถูกต้อง ควรดำเนินการโดยบันทึกข้อมูล ณ หน่วยที่รับข้อมูลขั้นต้นและกรอกข้อมูลให้ชัดเจน การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศมีความครบถ้วน ควรมีการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลทุกรายการก่อนนำไปประมวลผล ใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการประมวลผลข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศมีความทันเวลา ควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะในการประมวลผลทุกระดับและเชื่อมโยงข้อมูลโดยใช้ระบบออนไลน์ การพัฒนาระบบเพื่อให้ได้สารสนเทศตรงกับความต้องการ ควรมีการพบปะปรึกษาหารือระหว่างผู้ออกแบบฟอร์มและผู้ใช้ข้อมูล

3. รูปแบบในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการบริหารงานสาธารณสุข ระดับจังหวัด จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ผู้ศึกษาได้พัฒนาเป็นรูปแบบระบบสารสนเทศใหม่ คือ จัดให้มีศูนย์สารสนเทศระดับอำเภอ และจังหวัด มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ บันทึกข้อมูล รักษาข้อมูล ประมวลผล และนำเสนอข้อมูล การพัฒนาเครือข่ายการรายงานข้อมูล มีการส่งข้อมูล เป็น 2 ชนิด คือการส่งข้อมูลจากระดับตำบลไปศูนย์สารสนเทศระดับอำเภอ ยังคงใช้แบบฟอร์มรายงาน ส่วนข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศระดับอำเภอไปยังศูนย์สารสนเทศระดับจังหวัด ส่งข้อมูลโดยระบบโมเด็มหรือดิสเก็ตต์ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาความไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ได้

ศูนย์สารสนเทศ ที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างตำบล ไปจนถึงศูนย์สารสนเทศระดับจังหวัด จะต้องทำหน้าที่ในการรวบรวม สะสม และกลั่นกรองข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การใช้ ดังนั้น ภายในศูนย์เองต้องเชื่อมโยงประสานงานภายในให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งจำแนกกลุ่มงานตามหน้าที่ได้ 3 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายประสานเครือข่ายงาน ทำหน้าที่ประสานงานกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาการดำเนินงานสารสนเทศ และประสานกิจกรรมด้านสารสนเทศ
 2. ฝ่ายรวบรวมและจัดทำสารสนเทศ ทำหน้าที่เปลี่ยนข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่เหมาะสม เริ่มตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การรักษาข้อมูล การประมวลผล และการนำเสนอข้อมูล
 3. ฝ่ายบริการสารสนเทศ ทำหน้าที่ประสานงาน ระหว่างศูนย์สารสนเทศกับผู้ใช้
- ทั้งนี้ เพื่อการดำเนินกิจกรรมภายในศูนย์สารสนเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล